

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ &, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 7 JUNI.

Het ontwerp van legerherinrichting.

Herhaaldemaal hebben wij ons, met de plannen van legerherinrichting bezig gehouden; eene gewichtige zaak, waar ontelbare en gehebbelijke belangen in betrokken zijn.

Thans dat de minister van oorlog zijne ontwerpen voorgedragen heeft, is het tijd te onderzoeken, in hoe verre wij ze kunnen aannemen.

Zij bevatten groote verzwaren. Ten eerste wordt de plaatsvervangings allermoeilijkst gemaakt, doordien de Staat alleen de remplaçanten mag leveren, en dat hij niet verzekert er te kunnen bezorgen. In dit laatste geval mag men zelve eene plaatsvervanger zoeken maar dan wordt hunne aanneming aan zoovele voorwaarden onderworpen, dat zij bijna niet te vinden zullen zijn. Ten tweede zullen de vrijwilligers niet meer afgetrokken worden. Ten derde, zal de diensttijd van het voetvolk van 26 op 30 maanden gebracht worden. Ten vierde, er zullen 3 regimenten voetvolk, 1 ruitersrij, 1 geschut en vermeerdering van den trein en van den bestuurdienst meer ingericht worden.

Ziedaar de voornaamste punten, « voor het oogenblik (zegt de minister) want het is hem onmogelijk te verzekeren, of dit voldoende voor later zal wezen. »

Wij voor ons denken, dat het reeds veel te veel is. Ons leger is sterk genoeg om de grenzen te dekken, dit is door de laatste gebeurtenissen bewezen; om tegen machtige naburen te strijden zal het altijd, wat men doe of niet, te klein wezen.

Vooraleer te besluiten, dat er eenige duizende jongelingen meer het kazernesleven moeten aannemen, en dat zij een half jaar langer van huis moeten verwijderd blijven, moeten onze wetgevers eens ernstig overwegen hoeveel tranen het vertrek van elken jongeling kost en hoeveel schade elk huizegezin er door lijdt.

Zij moeten overwegen aan wat leven de jonge soldaten zich moeten gewennen, en hoe hunne ouders hen bedorven, goddeloos en zedeloos terugkrijgen!

« De kazern, zei eenige jaren geleden de heer Rogier, toen hij minister, was, is eene school van beschaving. »

Dit zou nog niet waar zijn, indien de volkskinderen, die in dienst treden, gewoon waren aan 't slempen, aan het vechten, aan de wanorde en de losbandigheid. Maar wie

zal hun den hoon der beschuldiging toewerpen?

De officieren klagen over de remplaçanten en vrijwilligers — maar zijn zij dan zoo rein deugzaam en zedelijk? Zouden velen hunner zelfs niet de oorzaak zijn van 't kwaad, dat in het kazernesleven heerscht? Zou hun gedrag en levenswijze er niet toe bijdragen om alle godsdienstig gevoel uit het leger te verbannen?

Treedt den zondag in de kerken eener garnizoen-stad. Hoeveel officieren zult gij er zien? Daarentegen behoort een groot getal hunner tot de vrijmetselaarsloge, wier doel het is den godsdienst te vernietigen. Hoe wil men in Gods naam, een goed leger van soldaten, getrouw aan eer en deugd, slaaf van den plicht, beminnde de orde en de goede tucht wanneer opperhoofden zelven niet het voorbeeld geven in het openbaar en bijzonder leven?

Twee redenen hebben in de Kamer, bij de discussie over 't legerbudget, aangedrongen op de bevordering van godsdienst en zeden ondervaan. De heer Kervyn van Volkaersbeke drukte er op, dat het leger te beter zal worden naarmate het christelijk zal zijn; de heer De Kerchove zeide: « Wij vragen waarborgen » voor 't behoud der zedelijkheid onder kinderen, welke tot den krijg dienste geroepen worden, en men roepe er niet meer, dan » volstrekt noodig is. »

Dit is onze vaste overtuiging: waarborgen voor de geheele maatschappij, waarborgen voor 't geluk der huizegezin. Het is de plicht des katholieken bewinds, de rechtmatige verlangens, in die woorden besloten, in acht te nemen!

Liberaal gezwets en katholieke daden

Wilt ge de liberale schreeuwers gelooven, in juni 1874 is het er meê gedaan met het katholiek gouvernement: De heeren Malou, De Lantsheere, Delcour, enz. zijn « en baas, » en de heer Frère, in compagnie van de heeren Bara en Bergé, komt aan 't schotelke. Schoon vooruitzicht, en dat het hart van alle liberaters verblijden moet, doch, 't is maar een vooruitzicht, en daar staan zoo veel bekoorlijke vooruitzichten op de politieke en andere schildertijen!

Ten andere, onze tegenstrevers houden veel van zinverblindings; sedert 1870 leven zij er bij, en in zijn eigen is dat een onberispelijk vermaak; wel is waar, de slechte uitval staat er nevens; maar men paait kleine kinders met beloften, en de groote kinders met de

verstaan en in den gunstigen zin op te vatten is: leven en laten leven! Zij zijn de plezierigste menschen in gezelschap die men kan voorstellen, want van alles weten zij het goede op den voorgrond te plaatsen en daardoor de behagelijkheid hunner omgeving te bevorderen. Wel is waar spinnen zij zich zelve in de behagelijkheid en gemoedelijkheid zoodanig in, dat zij elke verstoring daarvan gaarne ontwijken en al wat onaangenaam of treurig is, zoo ver mogelijk van zich schuiven. « Hij heeft zulk een goed hart, » hoort men menigmaal van zulk een mensch zeggen, « dat het hem onmogelijk is, leed en tranen te zien, » en de meesten zeggen, dat als eene soort van aansprijzing, terwijl intusschen de hooggeroemde goedheid eigenlijk niets anders is dan eene weekheid van hart, waardoor men smartelijke aandoeningen niet verdragen kan, omdat... nu ja, omdat eigen behagelijkheid daarmede onbestaanbaar is.

Daar nu een ieder dit zwak van den ouden heer kende en verschoonde, werden er in zijn bijzijn in den regel slechts vroolijke gesprekken gevoerd en ook heden liep het onderhoud in dezelfde richting. Otto vertelde van zijne reizen, die hij in menig tamelijk ver afgelegene land gedaan had; en daar hij de gave van mededeeling in hooge mate bezat, wist hij zijne avonturen en ontmoetingen in warme, levendige kleuren te schilderen en zeer aanschouwelijke tafereelen voor zijne toehoorders te ontrollen. De herinnering van enkele gebeurtenissen en kleine avonturen, zooals hij die op zijne reizen had bijgewoond, werd daar tusschen ingevlochten en dat alles werd met zooveel geest voorgedragen, dat allen met onverdeelde opmerkzaamheid en met onmiskenbaar genoege naar zijn verhaal luisterden. Eindelijk kon Cecilia niet nalaten uit te roepen:

— O, wat moet ons stadje, na al wat gij gezien en bijgewoond hebt, u thans dubbel armzalig voorkomen!

driften-veleerij. 't Ware geraadzamer de feiten te raadplegen; doch voor kleinmoedige personen zijn de feiten al te brutaal en ze spreken veel te luide.

Daar hebben er zich nogtans dezer dagen opgedaan die merkenwaardig waren, die min of meer een kenteeken voor de toekomst uitmaakten en die van aard zijn om zonderlinge overwegingen in te boezemen over het gezwets der liberalen.

Inderdaad, op het einde der maand mei hebben er provinciale kiezingen plaats gegrepen: er was worsteling in kantons, toebehoorende aan de provinciën Luik, Luxemburg en Namen, en men zou ons toch moeten zeggen in welke dezer kantons de stembus kenteekens gegeven heeft eener aanstaande terugkomst van 't liberalismus aan het Staatsbewind? Zekerlijk beweren wij aan den uitslag dezer kiezingen geen al te groot gewicht toe te kennen; doch, indien het waar is, — zooals de liberale drukpers beweert, — dat hare partij gestadig veld wint, dat het land ongeduldig het katholiek ministerie verdraagt hoe komt het dat in de kantons waar er kiezingen gebeurden, de kiezers zich tegen het liberalismus hebben uitgesproken?

Onze tegenstrevers zijn geklopt geworden in het kanton Dalhem, provincie Luik.

Op 4 stemmen naar ondergingen ze het zelfde lot te Stavelot, zelfde provincie.

Te Florenville hebben de kiezers de katholieke meerderheid van den provinciale raad van Luxemburg versterkt, nu hebben er de katholieken 22 stemmen tegen 19.

Te Eghezée, provincie Namen, zijn het de katholieken die hunnen kandidaat met eene groote meerderheid hebben doen kiezen.

Nergens meldt men de minste liberale victorie. Er is kiezing geweest in vijf kantons van Oost-Vlaanderen: Aalst, Assenede, Beveren, Deinze en Gent, en indien onze tegenstrevers hunnen toestand zonder worsteling in deze laatstgenoemde stad behouden hebben, zoo toch durfden ze den strijd niet wagen in geen der vier andere kantons!

Zulks beduidt wel eene echte machteloosheid, en elders eene verzwakking, opgehelderd door den vooruitgang der katholieken. Indien er een stroom bestaat, die opkomt, 't is toch de liberale stroom niet!

Een weinig min gezwets zou toch beter onze tegenstrevers passen; want wij voorzien voor hen in de kiezingen van 1874 eene teleurstelling, die zwaar op hunnen maag zal vallen.

Op dezen uitroep zag Elder zijn jongen collega glimlachend aan en deze zegde:

— Ja, daaromtrent heb ik mij nog onlangs van den ouden doktor eene strafpredikatie op den hals gehaald, maar nu wil ik dan ook eerlijk opbiechten en dan kunt gij zelf oordeelen of ik, na de tot nog toe ontvangen indrukken, met het goede stadje wel bijzonder ingenomen zou kunnen wezen.

En nu begon hij inderdaad hoogst luimig te vertellen van de familiën die hij hier en daar bezocht had, hoe hem in 't eene huis eene moeder onophoudelijk over de geestige zetten enz harer kinderen had onderhouden, van hare kinderen die zij allerliefst, bekoorlijk en naief noemde, maar die hij heel lastig, vervelend en onaangenaam had gevonden; hoe men in een ander huis eene jonge dame, die waar-chijnlijk dagbladen las, terwijl zij middelwiel bloemkransen vlocht, hem eene formele politieke geloofsbelijdenis had afgeperst, en hoe hem op eene derde plaats eene zeer merkwaardige ziekte geschiedenis, die zóó of zóó veel jaren geleden, bij een lid der familie was voorgekomen, met alle omstandigheden en kleine bijzonderheden haarfijn was medegedeeld. Om nog niet eens te spreken van de kennis van alle deugden — en nog veel meer van alle ondeugden — van 't gezamenlijke bedienende personeel van het gansche stadje, welke kennis men wel gezorgd had, dat bij allerwege in voldoende mate kon opdoen.

De aardige manier waarop hij dat alles voordroeg, temperde niet weinig de scherpte van zijn verhaal, en zoo kon het gezelschap niet nalaten in te stemmen in het hartelijk lachen van den majoor, die zich kostelijk met die vernuftige opmerkingen vermaakt. Slechts Cecilia toonde zich eenigermate vergramd over de aanvallen die haar lief geboorte stadje moest verdragen, niettegenstaande zij zelve die aanvallen min of meer uitgelokt had; want de plaats harer geboorte was voor haar het voorwerp eener ver-

Verscheidene dagbladeren hebben verleden donderdag aangekondigd dat M. Thiebault, minister van oorlog, alsook M. Malou, minister van financiën, en M. d'Aspremont, minister van buitenlandsche zaken, hun ontslag gegeven hadden. Deze tijding is geheel valsch.

Mgr de Montpellier bisschop van Luik, zal toekomende maandag in O. L. V. kerk te Tongeren het Sacrament des Vormsels toedienen aan de kinderen van het grootste getal der parochiën van het kanton.

's Anderdaags zal de prelaat zich naar Ruten begeven om deel te nemen aan een waar familie feest dat deze parochie aan haren herder bereidt.

De eerw. heer Coune, die priester gewijd werd in 1823, zal toekomende dinsdag zijn jubilé van vijftig jaren priesterchap vieren.

Men moet we in welken eerbied de inwoners van Ruten voor dezen waardigen geestelijken gevoelen om zich een gedacht te kunnen geven van de gulhartigheid van het feest dat men hem voorbereidt.

Sedert het jaar 1827 bekleedt M. Coune het ambt van pastoor te Ruten. Gedurende zes en veertig jaren, door zijn woord en door zijn voorbeeld, toonde hij aan zijne parochianen den weg der deugd, der eer, des plichts. Hij heeft het grootste deel der Ruttenaren gedoopt; geen huizegezin is er in die uitgestrekte gemeente hetwelk zijn geestelijk ministerie niet heeft noodig gehad, hetzij om een huwelijk te zegenen, hetzij om de laatste eer aan zijne afgestorven te bewijzen; er is geen arme in de parochie die den naam van M. Coune zonder eerbied uitspreekt.

Mgr de Montpellier, die de nacht op het kasteel van Hamal zal overbrengen, zal dinsdag om half acht mis lezen in de kerk van Ruten. Om 10 uren zal de hoogmis gezongen worden door den eerw. heer Coune.

Mgr de bisschop zal in de kerk van Ruten het Vormsel toedienen aan de kinderen der parochiën Ruten, Heur-le-Tixhe, Lauw en Herstappe.

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

De dieven-bende die over eenige maanden den schrik in onze omstreken verspreidde en die onder anderen inbreuk gedaan had in de pensioonaat van Ruten en in de pastorijen van Nederheim 's Heeren-Elderen en Zammelen, is deze week voor de rechtbank van Tongeren gevoond geworden.

earing, ofschoon N. toch eigenlijk niet hare geboorteplaats was, dewijl haar vader zich daar eerst later met der woon gevestigd had. Hare lichtgeraaktheid verried zich in de verdediging der personen en toestanden die Weldau zoo onbarbaar had aangevallen.

— Ik kan er niet aan denken, zegde zij, dat ik ooit in eene groote stad zou moeten leven, waar men niemand kent en door niemand gekend wordt. Ik zou mij daar zoo verschrikkelijk verlaten gevoelen, terwijl mij hier elk gezicht bekend is, en men deel neemt in hetgeen elk in het bijzonder betreft, terwijl aan den anderen kant een ieder voor ons eigen leven eenig gewicht heeft.

Weldau erkende dat hij der kleine min of meer onaangenaam was geweest, en om haar niet meer te krenken, gaf hij die woordenwisseling op, en vergenoegde zich slechts met haar vriendelijk toe te voegen:

— Neem maar eerst eens de proef, mejufvrouw, van het leven in eene groote stad, en ik betwijfel het zeer of gij u daar zoo verlaten zoudt gevoelen, als gij nu schijnt te vreezen. Integendeel ik houd het er voor dat gij u daar weldra zeer naar uwen zin zoudt bevinden.

— Dat geloof ik nooit! riep zij uit, en de toon waarop de woorden geuit werden, was zoo hevig, dat Elisabeth daarin aanleiding zag om bemiddeld tusschen beide te treden en het gesprek ongemerkt op een ander onderwerp te leiden.

Zoo kwam men te spreken over muziek en Weldau vroeg aan de dames of het vleugelstuk dat daar stond, door haar bespeeld werd?

— Cecilia speelt nog al veel, zegde Elisabeth, maar ik voor mij heb geen bijzonder talent voor de piano, en ik bepaal er mij slechts toe om als ik zing, mij te accompanieeren.

— Dus zingt gij? riep Otto, naar het scheen aangaan verrast uit.

— O ja, mijzheer! en zoo schoon, viel Cecilia

DE NIEUWE DOKTOR.

Een verhaal naar het Hoogduitsch.

(2^e VERVOLG.)

Weldau's blikken wendden zich onwillekeurig naar de vrouw des huizes, want als zoodanig werd Elisabeth algemeen erkend, en toen hij zij op rusten liet op deze fijne gestalte, zegde hij tot zich zelve: « hier past het een bij 't ander. » Elisabeth was, even als laatst op het bal, weder zeer eenvoudig gekleed, doch het donkere huiskleedje paste hier beter bij hare omgeving, en zoo zij hem toen ouder was voorgekomen dan zij werkelijk was, kwam zij hem nu jeugdiger voor, zoodat zijne mening dat zij ver in de twintig zijn moest, zeer de waarheid nabij kwam, want Elisabeth telde negen-en-twintig jaren.

Blijkbaar gevoelde zij zich heden veel vrijer en veel beter in haar element dan op het bal, dat zij slechts bezocht had, om der wille harer suster, voor wie zij eene bijzondere gehechtheid aan den dag legde, die door het meisje met eene bijna eerbiedige genegenheid beantwoord werd. De verbodding waarin de vader stond tot de beide dochters, was, zooals Weldau reeds dezen avond opmerkte, hoewel van eene gelijke vaderlijke genegenheid getuigende, niettemin verschillend, naarmate van de gevoelens zijner beide dochters. Terwijl Cecilia door hem als een bedorven kindje behandeld werd, ondervond zijne oudste dochter steeds eene meer ernstige genegenheid, daar hij op al hare woorden en opmerkingen acht sloeg en haar iederen wensch als het ware scheen af te luisteren. Overigens behoorde majoor Selden tot die menschen, welke men gewoonlijk onder de benaming van « royale kerels » aanduidt. Steeds goed geluimd en gemeijnd het leven van de vroolijkste zijde te beschouwen, is hun eerste grondregel, die wel te